

Sygn. akt: II Cz 100/15

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Piotr Starosta

Sędziowie: SO Irena Dobosiewicz

SO Wojciech Borodziuk (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2015 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku: **T. F.**

z udziałem: **(...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.**

o: ustanowienie służebności przesyłu

na skutek zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Rejonowego w Świeciu - VI Zamiejscowego Wydziału Cywilnego w Tucholi z dnia 21 października 2014 r. w sprawie o sygn. akt: VI Ns 115/13

postanawia:

- 1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten tylko sposób, że przyznana biegłemu sądowemu M. R. kwotę 1.939,19 zł tytułem wynagrodzenia za sporządzoną opinię obniżyć do kwoty 1.780,24 (tysiąc siedemset osiemdziesiąt 24/100) zł;**
- 2. oddalić zażalenie w pozostałej części.**

Sygn. akt: II Cz 100/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21 października 2014 r. Sąd Rejonowy w Świeciu - VI Zamiejscowy Wydział Cywilny w Tucholi, w sprawie z wniosku T. F. z udziałem (...) Sp. z o.o. w P. o ustanowienie służebności przesyłu, przyznał biegłemu M. R. kwotę 1.981,19 zł tytułem wynagrodzenia za sporządzoną w sprawie opinię oraz 42 zł tytułem zwrotu wydatków.

W uzasadnieniu Sąd wskazał na treść art. 89 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, a także §2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym, po czym zwrócił uwagę, że biegły jako stawkę swojego wynagrodzenia podał 1,8 % kwoty bazowej, co dało kwotę 31,79 zł za godzinę pracy. Zdaniem Sądu przyjęta stawka pozostaje w rozsądnej proporcji ze stopniem złożoności problemu, który był przedmiotem sporządzonej do sprawy opinii. Jej opracowanie wymagało nie tylko posiadania wiedzy z zakresu elektroenergetyki, ale wiązało się też z koniecznością analizy starej dokumentacji oraz porównania danych zawartych w dokumentach ze stanem faktycznym. Biegły nadto musiał dokonać oględzin urządzeń elektroenergetycznych znajdujących się na nieruchomości wnioskodawcy celem zidentyfikowania tych urządzeń oraz sporządzenia planu ich rozmieszczenia. W związku z tym – zdaniem Sądu – liczba godzin wskazana

w karcie pracy jest adekwatna do nakładu pracy, jaki był niezbędny celem opracowania opinii. Jednocześnie biegły uzasadnił w sposób należyty konieczność użycia samochodu prywatnego celem dokonania oględzin.

W świetle powyższych okoliczności Sąd Rejonowy orzekł jak w sentencji.

Zażalenie na postanowienie złożył wnioskodawca zarzucając Sądowi pierwszej instancji naruszenie art. 89 i 90 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez brak ustalenia we własnym zakresie potrzebnego do wydania opinii czasu i nakładu pracy, a oparcie się w tym zakresie jedynie na przedłożonym rachunku, a także naruszenie art. 328 §2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. poprzez brak wskazania w uzasadnieniu podstawy faktycznej rozstrzygnięcia w postaci powodów zasądzenia na rzecz biegłego wynagrodzenia we wskazanej wysokości. W szczególności Sąd pierwszej instancji nie wskazał kryteriów, którymi kierował się przy ocenie wysokości należnego biegłemu wynagrodzenia. Wskazując na powyższe wnioskodawca wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu, ewentualnie zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez zmniejszenie wynagrodzenia biegłemu oraz zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie w niewielkim stopniu jest uzasadnione. Przystępując do jego rozpoznania Sąd Okręgowy na wstępie zwraca uwagę, że zarzut naruszenia art. 328 §2 k.p.c. może okazać się skuteczny jedynie w tych wyjątkowych sytuacjach, w których treść uzasadnienia orzeczenia uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wywodu, który doprowadził do jego wydania (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 07.01.2010 r., II UK 148/09, LEX nr 577847). Taki stan rzeczy nie zachodzi w niniejszej sprawie, wobec tego zarzut oparty na naruszeniu powyższego przepisu w zw. z art. 361 k.p.c. nie mógł zostać uwzględniony.

Nie budzi wątpliwości fakt, że biegły sądowy powołany w sprawie ma prawo żądać wynagrodzenia za wykonaną pracę (art. 288 k.p.c.). Zgodnie z art. 89 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity – Dz. U. 2014 r., poz. 1025 ze zm.) wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę ustala się, uwzględniając wymagane kwalifikacje oraz potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy. W §3 tego przepisu wskazano, że wynagrodzenie biegłych oblicza się m.in. na podstawie stawki wynagrodzenia za godzinę pracy, której wysokość oblicza się na podstawie odpowiedniego ułamka (od 1,28 % do 1,81 % według §2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych do wydania opinii w postępowaniu cywilnym – Dz. U. 2013 r., poz. 518) kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa.

Przy ustaleniu wysokości należnego biegłemu wynagrodzenia decydujące znaczenie ma nie ilość rzeczywiście wykorzystanego przez biegłego czasu, lecz czas niezbędny do prawidłowego opracowania opinii przez osobę dysponującą niezbędnymi wiadomościami w danej dziedzinie. Oznacza to, że sąd orzekający może skontrolować wskazaną przez biegłego w karcie pracy liczbę godzin podaną jako niezbędną do sporządzenia opinii (poświęconych na czynności przygotowawcze i badawcze, łącznie z zapoznaniem się z aktami sprawy oraz na opracowanie opinii wraz z uzasadnieniem) i obniżyć wynagrodzenie wyliczone przez biegłego stosownie do przyjętej przez siebie ilości czasu i nakładu pracy biegłego, nie wykluczając także możliwości obniżenia wysokości stawki wskazanej w powyższym rozporządzeniu, gdy sąd dojdzie do wniosku, że stopień złożoności problemu będącego przedmiotem opinii nie wymagał przyjęcia takiej stawki, jaka została przyjęta przez biegłego w karcie pracy.

W tym miejscu podkreślić należy, że ilość czasu, którą trzeba zużyć na określoną czynność, jest zależna od wielu czynników, a wśród nich także od indywidualnych cech wykonawcy i indywidualnych cech czynności, co powoduje, że podany w rachunku czas zużyty na wykonanie czynności może być skontrolowany tylko w przybliżeniu. Jeżeli więc nie istnieją ogólnie obowiązujące normy czasu wykonania danej czynności, kwestionowanie rachunku biegłego na tej podstawie, że czynność wymagała mniej czasu niż to wynika z karty pracy, może być skuteczne tylko wtedy, gdy wskazane w nim ilości zużytego czasu są jaskrawo wygórowane, iż opierając się na zwykłym doświadczeniu życiowym

można od razu stwierdzić, że biegły niewątpliwie zużył znacznie mniej czasu, niż podaje w rachunku (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 15.07.2013 r., I Acz 1157/13, LEX nr 1474152).

Uwzględniając powyższe Sąd Okręgowy analizując kartę pracy biegłego przez pryzmat sporządzonej w sprawie opinii, stwierdza brak podstaw do wyciągnięcia takiego wniosku. Jedyne ostatnia pozycja wymieniona w tej karcie całkowicie uchylała się spod kontroli Sądu, albowiem biegły nie wskazał, jakie dokładnie „inne czynności” w sprawie zajęły mu 5 godzin. Wobec tego, z braku wyjaśnienia, zakresu tej pozycji, a także biorąc pod uwagę fakt, że pozostałe czynności, które zostały opisane w przedłożonej karcie praktycznie wyczerpywały poszczególne etapy pracy składające się na efekt finalny w postaci przedłożonego opracowania, Sąd Okręgowy skorygował przedłożony rachunek ujmując z niego powyższe 5 godzin.

Odnosnie pozostałych pozycji wskazanych w karcie pracy, nie było uzasadnionych powodów do zakwestionowania przyjętego przez biegłego czasu poświęconego na wykonanie poszczególnych czynności. W świetle okoliczności sprawy nie można stwierdzić, aby był on rażąco wygórowany. Istotnie, jak stwierdził Sąd Rejonowy, wykonanie opinii, oprócz zapoznania się z aktami sprawy i poczynienia niezbędnych przygotowań, wymagało przeprowadzenia analizy starej dokumentacji i porównanie danych w niej zawartych z aktualnym stanem faktycznym, przeprowadzenie oględzin urządzeń elektroenergetycznych położonych na spornej nieruchomości oraz planu ich rozmieszczenia. Wszystkie powyższe czynności, wraz z przeprowadzeniem końcowej analizy zebranego materiału, składały się na czynności badawcze (łącznie 25 godzin), które następnie wymagały opracowania, czyli przygotowania tekstu, a następnie jego sporządzenia. Biorąc pod uwagę objętość opinii (11 kart) zaakceptować należy czas 4 godziny przeznaczony na pisanie i skompletowanie dokumentacji. Reasumując, oprócz ostatniej pozycji wskazanej w karcie pracy, 56 godzin uznać należy za czas adekwatny do nakładu pracy potrzebnego na sporządzenie opinii w niniejszej sprawie.

W konsekwencji, zważywszy, że stawka wynagrodzenia przyjęta przez biegłego nie była kwestionowana przez wnioskodawcę (1,8 % z 1.766,46 zł kwoty bazowej = 31,79 zł), Sąd Okręgowy obniżył zasądzone wynagrodzenie do kwoty 1.780,24 zł (56 godzin x 31,79 zł).

Nie można podzielić zarzutu skarżącego, że nie było podstaw do przyznania biegłemu zwrotu kosztów dojazdu samochodem do miejsca oględzin nieruchomości. Skarżący zdaje się nie dostrzegać, że art. 89 ust. 1 ust. 1 u.k.s.c. w obecnym brzmieniu stanowi, że biegłemu powołanemu przez sąd, oprócz wynagrodzenia za wykonaną pracę, przysługuje także zwrot poniesionych przez niego niezbędnych wydatków dla wydania opinii. Przywołane zatem w zażaleniu orzecznictwo nie jest już aktualne. W tym zakresie podzielić należy stanowisko Sądu Rejonowego, że koszt dojazdu samochodem osobowym na oględziny spornej nieruchomości stanowił wydatek niezbędny do sporządzenia opinii. Nie było przy tym podstaw do zakwestionowania wskazanej przez biegłego kwoty 42 zł, albowiem jej wysokość nie była wygórowana.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 §1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 §2 k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie w ten tylko sposób, że obniżył przyznaną biegłemu sądowemu M. R. kwotę 1.981,19 zł tytułem wynagrodzenia za sporządzoną opinię do kwoty 1.780,24 zł, zaś w pozostałym zakresie oddalił zażalenie jako niezasadne (na mocy art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 §2 k.p.c. w zw. z art. 13 §2 k.p.c.).